

EU-PRIJZEN VOOR DE BIOLOGISCHE SECTOR

Inleiding

Met de groei van de biologische productie neemt het gebruik van chemische meststoffen, pesticiden en antimicrobiële stoffen duidelijk af. Dit is goed voor klimaat, milieu, biodiversiteit en dierenwelzijn. Daarom speelt biologische productie een sleutelrol in de Europese Green Deal, de “van boer tot bord”-strategie en de biodiversiteitsstrategie. Als het aan de Commissie ligt, is 25% van de landbouwgrond in de EU in 2030 biologisch en gaat de biologische aquacultuursector sterk groeien.

Met het oog daarop kwam de Commissie in maart 2021 met het Actieplan voor de ontwikkeling van de biologische productie¹. Dit actieplan gaat ervan uit dat de biologische productie alleen toeneemt als de vraag van de consument naar biologische producten toeneemt. Ook moet meer bekendheid worden gegeven aan de kenmerken en voordelen van biologische productie. In het kader van het actieplan worden jaarlijks prijzen toegekend voor uitstekende prestaties in de biologische waardeketen. In 2024 worden ze voor de derde maal uitgereikt.

Klik [hier](#) om de winnaars van 2023 te bekijken.

Er zijn acht prijzen in zeven categorieën te vergeven:

- Categorie 1: Beste vrouwelijke biologische landbouwer en beste mannelijke biologische landbouwer²
- Categorie 2: Beste biologische regio
- Categorie 3: Beste biologische stad
- Categorie 4: Beste biologisch biodistrict
- Categorie 5: Beste voedselverwerkende kleine of middelgrote bio-onderneming³
- Categorie 6: Beste detailhandelaar in biologische voedingsmiddelen
- Categorie 7: Beste biologisch restaurant/biologische foodservice⁴

Aan deze onderscheidingen is geen geldprijs verbonden. De prijzen worden toegekend op 23 september 2024, de Biodag van de EU.

Informatie over elke categorie

- **Categorie 1:** de prijs **Beste biologische landbouwer** gaat naar een landbouwer (**één vrouw en één man**) die een uitstekend, innovatief, duurzaam en inspirerend project met echte meerwaarde voor de biologische productie en consumptie heeft opgezet.

¹ Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's over een actieplan voor de ontwikkeling van de biologische productie: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/ALL/?uri=CELEX%3A52021DC0141>

² Aquacultuur valt er ook onder.

³ De verwerking van biologische aquacultuurproducten valt er ook onder.

⁴ Restaurant: zelfstandig dan wel als onderdeel van een hotel. Foodservice: cateraar of kantine.

- **Categorie 2:** de prijs **Beste biologische regio** gaat naar een regio die een uitstekend, innovatief, duurzaam en inspirerend project met echte meerwaarde voor de biologische productie en consumptie heeft opgezet.
- **Categorie 3:** de prijs **Beste biologische stad** gaat naar een stad die een uitstekend, innovatief, duurzaam en inspirerend project met echte meerwaarde voor de biologische productie en consumptie heeft opgezet.
- **Categorie 4:** de prijs **Beste biologisch “biodistrict”** gaat naar een “biodistrict” dat een uitstekend, innovatief, duurzaam en inspirerend project met echte meerwaarde voor de biologische productie en consumptie heeft opgezet.
- **Categorie 5:** de prijs **Beste voedselverwerkende kleine of middelgrote bio-onderneming** gaat naar een biologische producten verwerkende kleine of middelgrote onderneming die een uitstekend, innovatief, duurzaam en inspirerend project met echte meerwaarde voor de biologische productie en consumptie heeft opgezet.
- **Categorie 6:** de prijs **Beste detailhandelaar in biologische voedingsmiddelen** gaat naar een biologische producten verkopende kleine of middelgrote detailhandelaar die een uitstekend, innovatief, duurzaam en inspirerend project met echte meerwaarde voor de biologische productie en consumptie heeft opgezet.
- **Categorie 7:** de prijs **Beste biologisch restaurant/biologische foodservice** gaat naar een restaurant (zelfstandig dan wel als onderdeel van een hotel) en/of foodservice (cateraar of kantine) in de sector kleine en middelgrote ondernemingen dat/die gecertificeerde biologische producten aanbiedt. Hun project is uitstekend, innovatief, duurzaam en inspirerend en heeft echte meerwaarde voor de biologische productie en consumptie.

Deelnamevoorwaarden en toekenningscriteria

1. Er gelden de volgende deelnamevoorwaarden:

a) ga eerst naar de volgende website:

https://agriculture.ec.europa.eu/farming/organic-farming/organic-action-plan/eu-organic-awards_en?prefLang=nl

Daar vindt u voor elk van de prijzen een link naar het online-deelnameformulier. Elk deelnameformulier moet uiterlijk op **12 mei 2024 (tot middernacht Midden-Europese zomertijd)** zijn ingezonden;

b) de taal van het deelnameformulier moet een van de officiële talen van de EU zijn;

c) de kandidaten moeten een rechtspersoon of een natuurlijke persoon zijn en gevestigd of woonachtig zijn in een van de 27 lidstaten van de EU;

d) het moet om een project gaan dat ergens in de EU wordt of is uitgevoerd, en er moet duidelijk worden aangegeven naar **welke** van de acht prijzen in de zeven categorieën wordt meegedongen. Een en hetzelfde project mag niet worden ingediend onder verschillende categorieën of voor verschillende prijzen. Elke kandidaat mag naar slechts **één prijs** meedingen. Per prijs is slechts één inzending toegestaan;

e) de winnaars van vorige edities mogen niet opnieuw meedoen. De finalisten van vorige edities die niet in de prijzen zijn gevallen, mogen wél opnieuw een kans wagen.

f) het project moet al volledig zijn uitgevoerd of moet, als het nog loopt, zodanig tot wasdom zijn gekomen dat de jury het kan beoordelen (d.w.z. de uitvoering ervan moet in de praktijk zo ver zijn gevorderd dat de doelstellingen aantoonbaar zijn gerealiseerd);

g) voor elke afzonderlijke categorie gelden er nog speciale deelnamevoorwaarden:

- **Beste vrouwelijke biologische landbouwer en beste mannelijke biologische landbouwer:** certificering overeenkomstig Verordening (EU) 2018/848⁵.
- **Beste biologische regio:** geen speciale voorwaarden.
- **Beste biologische stad:** geen speciale voorwaarden. Indien de stad een of meer biologische landbouwbedrijven of winkels exploiteert, moet bewijs van hun biologische certificering worden meegezonden. Dat certificaat moet nog geldig zijn op het moment van inzending.
- **Beste biologisch “biodistrict”** onder een “biodistrict” wordt een geografisch gebied verstaan waar landbouwers, het publiek, touroperators, verenigingen en overheden een overeenkomst sluiten om lokale hulpbronnen duurzaam te beheren op basis van biologische beginselen en werkwijzen.
- **Beste voedselverwerkende kleine of middelgrote bio-onderneming:** een overeenkomstig Verordening (EU) 2018/848 gecertificeerde onderneming waarvan de productie volledig biologisch is en die aan de definitie van kleine of middelgrote onderneming voldoet⁶ (een onderneming met minder dan 250 personen in dienst, met een jaaromzet van niet meer dan 50 miljoen euro en/of met een jaarlijks balanstotaal van niet meer dan 43 miljoen euro). Coöperaties kunnen als onderneming worden beschouwd. Onder verwerking wordt verstaan de handeling zoals gedefinieerd in Verordening (EG) nr. 852/2004⁷.
- **Beste detailhandelaar in biologische voedingsmiddelen:** een overeenkomstig Verordening (EU) 2018/848 gecertificeerde onderneming die gecertificeerde, volledig biologische producten (met uitzondering van niet-voedingsproducten en van voedingsmiddelen die niet biologisch te verkrijgen zijn) verkoopt en die aan de definitie van kleine of middelgrote onderneming voldoet⁸

⁵ Verordening (EU) 2018/848 van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 2018 inzake de biologische productie en de etikettering van biologische producten en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 834/2007 van de Raad (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?uri=CELEX%3A32018R0848>).

⁶ Aanbeveling van de Commissie van 6 mei 2003 betreffende de definitie van kleine, middelgrote en micro-ondernemingen (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/HTML/?uri=CELEX:32003H0361&from=NL>).

⁷ Zie artikel 2, punten m), n) en o), van Verordening (EG) nr. 852/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2004 inzake levensmiddelenhygiëne:

- m) “verwerking”: handeling die het oorspronkelijke product ingrijpend wijzigt, onder meer door middel van verhitten, roken, zouten, rijpen, drogen, marinieren, extraheren of extruderen, of een combinatie van dergelijke behandelingen;
- n) “onverwerkte producten”: levensmiddelen die geen behandeling hebben ondergaan, met inbegrip van producten die zijn verdeeld, in partjes, plakken of stukken gesneden, uitgebeend, gehakt, van de huid ontdaan, gemalen, versneden, gereinigd, bijgesneden, gepeld, geplet, gekoeld, bevroren, diepgevroren of ontdooid;
- o) “verwerkte producten”: levensmiddelen die zijn ontstaan door de verwerking van onverwerkte producten; deze producten kunnen ingrediënten bevatten die nodig zijn voor de vervaardiging ervan of om ze specifieke kenmerken te geven.

⁸ Aanbeveling van de Commissie van 6 mei 2003 betreffende de definitie van kleine, middelgrote en micro-ondernemingen (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/HTML/?uri=CELEX:32003H0361&from=NL>).

(een onderneming met minder dan 250 personen in dienst, met een jaaromzet van niet meer dan 50 miljoen euro en/of met een jaarlijks balanstotaal van niet meer dan 43 miljoen euro). Coöperaties kunnen als onderneming worden beschouwd.

- **Beste biologisch restaurant/biologische foodservice:** een onderneming die waar mogelijk gecertificeerde, volledig biologische producten aanbiedt en aan de definitie van kleine of middelgrote onderneming voldoet⁹ (een onderneming met minder dan 250 personen in dienst, met een jaaromzet van niet meer dan 50 miljoen euro en/of met een jaarlijks balanstotaal van niet meer dan 43 miljoen euro). Coöperaties kunnen als onderneming worden beschouwd.

2. Alle inzendingen die aan de deelnamevoorwaarden voldoen, worden door de jury getoetst aan de volgende horizontale criteria:

- **Uitmuntendheid:** het moet om een uitmuntend initiatief met echte meerwaarde voor de biologische productie gaan. Dit betekent dat het project prima resultaten moet hebben opgeleverd. Een project moet in eigen land aantoonbaar impact hebben gehad en de bereikte resultaten moeten worden afgezet tegen de oorspronkelijke streefcijfers en doelstellingen.
- **Innovatief karakter van het project in de geselecteerde prijs categorie:** een project mag geen “business as usual” zijn, maar moet aantoonbaar een nieuwe aanpak of organisatiemethode bevatten of tot vernieuwing of (duidelijke) verbeteringen in de biologische sector hebben geleid. Nadere informatie over de criteria voor het meten van het innovatieve karakter is te vinden onder de desbetreffende categorie.
- **Duurzaamheidspijlers (ecologisch, sociaal en economisch) van het project:** een project moet aantoonbaar duurzaam zijn en toekomst hebben als zelfstandig initiatief of project, waarbij in drie afzonderlijke rubrieken wordt aangegeven waarom het voldoet aan elk van de drie duurzaamheidscriteria.
- **Overdraagbaarheid en mogelijkheid om het project elders in de EU te reproduceren:** het moet aantoonbaar gaan om een project dat in breder (EU-)verband navolging verdient en als inspiratiebron dient of kan dienen voor andere plaatsen. Ook moet over de doelen en resultaten ervan goed zijn gecommuniceerd.

De kandidaten moeten oriënterende vragen beantwoorden die betrekking hebben op de vier uitgangspunten van de biologische landbouw en op de duurzaamheidspijlers. Daarnaast moeten ze een samenvatting geven van het project. Deze vragen helpen de kandidaten bij het structureren van hun antwoorden, terwijl de jury zo meer te weten komt over de kandidaten.

⁹ Aanbeveling van de Commissie van 6 mei 2003 betreffende de definitie van kleine, middelgrote en micro-ondernemingen (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/HTML/?uri=CELEX:32003H0361&from=NL>).